

عنوان مقاله:

نشانه شناسی مفهوم عدالت در نامه ی ۵۳ نهج البلاغه از دیدگاه سوسور

محل انتشار:

دومین همایش ملی نهج البلاغه در آراء و اندیشه های اسلام شناسان (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسندگان:

بهزاد مریدی - استادیار گروه زبان شناسی و زبان های خارجی دانشگاه پیام نور

روح اله صالحی - دانشجوی کارشناسی ارشد گروه زبان شناسی همگانی دانشگاه پیام نور

خلاصه مقاله:

نشانه شناسی که در قرن بیستم به شیوه ی علمی و نظامند پایه ریزی شد زمینه ای را برای تحلیل متون فراهم آورده است. از جمله بنیانگذاران آن فردینان دو سوسور است. دیدگاه سوسور مبتنی بر روابط همنشینی و جانشینی و تقابل نشانه ها در نظام های نشانه ای می باشد. از این رو در مقاله ی حاضر سعی شده است از مهم ترین مفاهیم نهج البلاغه که عدالت می باشد را بر اساس دیدگاه سوسور نشانه شناسی کند. ابتدا به توضیح نظرات سوسور در مورد نظام های نشانه ای من جمله زبان پرداخته شده است. ساختار نشانه و انواع روابط بین نشانه ها نیز توضیح داده شده است. سپس عدالت را از دیدگاه بعضی از اندیشمندان غربی و اسلامی تعریف شده است. در قسمت تجزیه و تحلیل بر اساس روابط همنشینی و جانشینی و تقابل ها سعی در کشف مدلول های عدالت در نامه ی ۵۳ نهج البلاغه کرده ایم. همچنین نظرات سایر اندیشمندان را با دیدگاه های امام علی (ع) مقایسه کرده ایم. در نهایت به این نتیجه رسیده ایم که دلالت های عدالت شامل مفاهیمی همچون خردورزی در درون انسان، برابری و عدم تبعیض، رعایت انصاف، حق مداری، شایسته سالاری (عدالت استحقاقی)، دوسویه بودن حق، مشورت پذیری و خود رای نبودن، توزیع منصفانه بیت المال، نظم بخردانه است که با هم روابطی را تشکیل می دهند که همچون یک نظام عمل می کنند.

کلمات کلیدی:

نهج البلاغه، عدالت، سوسور، نشانه شناسی، روابط همنشینی و جانشینی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1505786>

